

Johann Kleinschmidt

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Kleinschmidius
I.D. & Prof. Ad iusta funebria & sepulturam cohonestandam Quam ... Matronae
Ilsebe Daldorffen ... Harttwig Pentzen p.m. in Warlitz Haereditarii, relictæ viduæ
... paratam esse cupiunt Omnium Ordinum cives Academicos ad hor. med. 2. in
Templo Mariani officiose invitat & horratur**

Rostochii: Kilius, 1637

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn798551151>

Druck Freier Zugang

PROGRAMMA

QUO

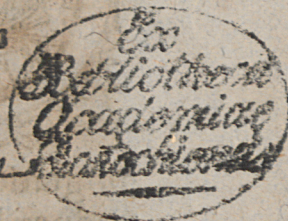
Rektor Universitatis Rostochiensis

JOHANNES KLEIN-SCHMIDIUS J. D. & Prof.

*Ad justa funebria & sepulturam
cōonestandam*

Quam

*Nobilissimā ac feminearum virtutum
decore conspicuā Matrona*

Ilsebe Daldorffen

Nobilissimi ac strenui Viri

Hartwig Pentzen p. m. in Waritz

*Hæreditarij, relicte viduæ, matri
ac focruī desideratissimæ*

*Viri Nobilissimi ac maximè strenui, Filius &
Generi mœstissimi paratam esse cupiunt*

**Omnium Ordinum cives Academicos ad hor.
med. 2. in Templo Mariano officiosè invitāt
& hortatur.**

ROSTOCHII,

Typis NICOLAI KILII Acad: Typogr. 1637:

149 FP Pentz, Ilsebe 1637

234.
esse sciant. Atq; hinc vel ad mentionem mor-
tis expalleſcunt, hinc ad leves ventorum vehe-
mentiorum inſultus, ad momentaneos emican-
tis fulminis ignes toti contremiſcunt, tonitruæ
audientes cryptas ſubterraneas feſtinanter ſube-
unt, & modo non in ipſum descendunt infer-
num; vitam ſcilicet pro ſupplicio geſtantes, dum
futuros illos cruciatus mente ac cogitatione
præguſtant. Quidam ex his diuturnis conſcien-
tiæ terriculamentis exanimati deſperationi ac
impatientiæ ſuccumbunt, vitæq; cum natura-
lem diſſolutionem exſpectare grave ſit, ipſi vio-
lentas inferunt manus, in exitio ſolacium quæ-
rentes. Quos omnes vitam inquietiſſimam atq;
infeliciſſimam agere quis non videt? Neq; enim
ex metu mortis, quàm à nullo non timebat pri-
mi noſtri parentis primogenitus, difficile fuit
fratricidium atq; hinc orta conſcien-
tiæ tormenta agnoſcere. Neq; primum populi Hebræi re-
gem ſui interneſionem tam ſtolide appetiviſſe
veriſimile eſt, niſi ante actæ vitæ iniquitas oneri
ipſi jam pridem fuiſſet. Neq; fuit, qui non in
Iſchariotæ nefarium proditionis factum inde-
potuerit perſpicere, quod vitæ tædium turpi ſu-
ſpendio mitigare conaretur. Adeo oneroſa im-
piis vita eſt, adeo inquieti, quos mali agunt dies.
Felicior

725
Felicioꝛ longe eorum conditio est beatæ vitæ
tranquillitas, qui DEUM tanquam cynofuram
boni curſus aſſiduè reſpiciunt, &, mortalitatis à
primis ungviculis memores, ita vivunt, ut mor-
tem non extimeſcere, ſed avidè exſpectare poſ-
ſint, non tædio hujus vitæ, ſed deſiderio coele-
ſtis gratiæ. Hoſin perpetuo pietatis exercitio
incedere, hoſ inconcuſſa in DEUM fiducia niti,
hoſ obſequium, quod divini voluntati præ-
ſtant, omnibus qui humanitatem feriunt, caſi-
bus, animoſe opponere, & neq; in proſperis ani-
mo efferri, neq; in adverſis concidere, & quod
inde neceſſario ſequitur, nec mortis metu cru-
ciari, nec minime conceſſam appetere unquam
obſervamus. Exemplum ſi petitis, Ecce vobis,
Nobiliffimam, pietate & virtute ornatiffimam
matronam ILSEBE DALDORFFEN/
quæ nata eſt, Anno Servatoris noſtri 1568, ipſo
die pentecoſtes: renata vero & per lavacrum re-
generationis ac renovationis in ordinem coele-
ſtis nobilitatis relata, ipſo die SS. Trinitatis. Pa-
ter ei fuit Vir Nobiliſſimus & ſtrenuus Valentin
Daldorff / Dn. Hæreditarius in Wotterſen / Sa-
xonix inferioris: Mater vero Nobiliſſima &
omni virtute Ornatiffima Domina Delgarde
Ranzowen aus Holſtein. Avus paternus, Johan
Daldorff

235

Daldorff/ Dn. Hæreditarius in Wotterfen. Avia paterna Cecilia von Mefeldt von der Hilgenstedt aus Holstein. Proavus paternus Dn. Bicke Daldorff/ Hæreditarius in Wotterfen / proavia Dorothea von Barsbecken. Alter proavus fuit Vir Nobiliff, Dn. Johan von Mefeldt / Hæreditarius in Hilgensted. Altera proavia Drude Kankow von dem Wittenberge aus Holstein. Cateri majores paternæ lineæ sunt die von Scarpenberg / die von Ricksdorff / die von Katlowen / die von Buchwolden. Avus ei maternus erat Vir Nobiliff, ac strenuus Jochim Kankow / Dominus Hæreditarius in Putlos / Pancker vnd Predow. Avia materna Nobiliff, Dn. Anna von der Wische / von Glasow vnd Bienenberge. Proavus maternus Dn. Sivert Kankow Hæreditarius in Putlos / Pancker vnd Helmsdorff. Proavia materna Dn. Anna Kankowen von den Bredenberge. Alter proavus maternus Nobiliff, Dn. Claus von der Wische Dn. Hæreditarius in Glasow vnd Bienenberg. Altera proavia materna Margaretha von Potwischen von der Ferbe aus Holstein. Cateri cateræq; majores lineæ maternæ sunt die von Mefeld / die von Buchwold / Iterum die von Mefeldt vnd die Kankowen omnes in Holstatia ex Nobiliff, familiis oriundi. Possent vero

utriusq; lineæ majores usq; ad trigessimam secundam generationem & ulterius recenseri, si ulla id necessitas postularet: Nunc vero nemo omnium est, qui ea de re vel minimum dubitet. Pater ejus piæ memoriæ conjugem duxerat priorem, Nobiliss. & Præstantiss. Dn. **JESSE von Mefeldt** / ex qua suscepit quatuor filios & duas filias. Illorum primus fuit Vir Nobiliss. & strenuus Dominus **Burchard Daldorff** / per multos annos Marschallus Gottorpiensis, qua in aula tandem provecta ætate feliciter mortuus est. Alter Dn. **Christoff Daldorff** / Hæreditarius in **Wotterfen** / p. m. Tertius Dn. **Johann Daldorff** / in Ungaria militiam sectatus fortiter occubuit, p. m. Quartus Dn. **Georg Daldorff** / Hæreditarius in **Bandekow**. Major filiarum Dn. **Catharina** / Nupta Dn. **Barthold von Barontin** / Hæreditario in **Zecher** / Consiliario Austro-provinciali Saxonix inferioris. Minor **Dorothea** / nupta Dn. **Lorenz Seacken** / Hæreditario auff **Hasendal**.

Ea cum diem suum obiisset, alteram duxit, hujus defunctæ nostræ matrem, eamq; sex annis in matrimonio pio, placido, tranquillo habuit. Duas tantum filias ex ea suscepit, quarum prior fuit hæc nostra feliciter ac piè defuncta: Altera

236
tera ANNA nupta Nobiliff. & strenuo Dn.
Henrich Sperling/ Confiliario Megapolit. Hæ-
reditario Domino in Oberhoffe. Sed ambo pa-
rentes uno eodemq; anno mortui, cum nostra
beatè mortua quartum ætatis annum ageret.
Cum ergo tenera admodum esset vix quadri-
mula, curam ejus tenellæ in se recepit, Religio-
sa ac Deo devota Virgo matertera Domina Eli-
sabeth Kankow / & secum in Cænobio Virginū
Prezensium habuit. In hac religionis ac Pieta-
tis officina septem annos consumsit sub Dn. Ma-
terteræ cura in assiduo studio & exercitio Pieta-
tis, orationis, Castitatis & aliis isti ætati atq; or-
dini convenientibus. Verum ista quoq; Dn.
Elisabeth/ huic mundo valedixit & ad meliorem
vitam commigravit, & nostram hanc pie mor-
tuam, tunc virginem tenellam, sorori, quæ huic
altera erat matertera porro educandam reliquit;
quæ cum in matrimonio Nobiliff. Viri Dn.
Erasmii von Alfeld/ Hæreditarij in Brunen-
swolde/ viveret curam ejus virgunculæ sibi tradi-
tam sedulo & gnaviter prosecuta est; ita ut in
hac educatione non minus Oeconomicis Vir-
tutibus & aliis ad elegantiam tali Virgini con-
venientem pertinentibus adsuëfactis, quam
antea ad Pietatem, invocandi Dei assiduitatem
& id

2785
& id generis alia officia fuerat. Sed iterum Fortu-
næ adversitatem, imo ut rectè & Christianè di-
cam, Dei ipsius paternam voluntatem experiri
coacta est, cum ista quoq; **Dn. von Alfeld** mater-
tera non diu superstes fato suo defuncta ad cœ-
lestem beatitudinem hinc emigraret. Ab agna-
tis rego in Saxoniam infer. revocata in exercitio
virtutum ab utraq; matertera perceptarum ado-
lescentiam virginalem pie, pudicè, modestè
transegit, donec nutu providentiæ divinæ, &
autoritate & consensu Nobilissimæ propinqui-
tatis nupsit Nobiliss. & strenuo viro **Dn. Hart-
wich von Penzen** / Hæreditario **Dn. in Warlitz
und Pens** / idq; Anno Christi 1591. die 23. Aprilis,
cum ipsa annum ætatis 22. ageret. In isto Con-
jugio pio, tranquillo & fecundo per divinam
benedictionem suo marito peperit tres filios, fi-
lias verò quinque: quarum prima fuit, **Marg-
aretha von Penzen** / p. m. quæ anno ætatis un-
decimo defuncta est Virgo. Ei in vita successit
Dn. Adam von Penzen / qui ante paucos annos
duxit Nobiliss. Virginem **Margarethen Hoben-
sed** proxima ætate fato functam ipse adhuc vi-
duus luget. Tertio partu editus alter filius **Bas-
lentin von Penzen** / qui Anno 1620. die 31. Prælio
Pragensi in Albimontio Bohemiæ fortiter pu-
gnans

gnans occubuit Anno ætatis 19. Quarto natūs Mat-
 thias von Penken / filius tertius, qui solos triginta vixit
 menses. Quinto nata est, altera filia Delgard von Pen-
 ken / quæ primò nupta Nobiliss. & primariæ dignitatis
 Viro Dn. Jochim von Barnewitz / Hæreditario in Xu-
 bergard / Regina Viduæ in Dania p m. Consiliario in
 timo & Aulæ ad ipsos 40. annos præfecto : qui cum
 ex ista aula in cœlestem vocatus ac translatus esset,
 illa iterum nupsit Nobiliss. ac strenuo Viro Dn. Hard-
 wich von Passow / Domino hæreditario in Zessen vnd
 Gremmelin / Consiliario Megapolit. Intimo & Prima-
 rio. Sexto nata est filia tertia, Virgo Nobiliss. Dn.
 Anna von Penken / quæ vitam religiosam in Cœnobio
 Dobbertinensi agit. Septimo Dn. Eva von Penken /
 in ordine filiarum quarta, nupsit Viro Nobiliss. &
 strenuo Dn. Jasper von Orken / Hæreditario in Rog-
 gow. Ultimo deniq; nata est quinta Catharina / quæ.
 Cum vix esset semestris, correpta variolis huic vite
 valedixit. Ex hoc liberorum optabili numero vix
 mediam partem in vivis retinuit, cæteros non sine
 magno doloris materni sensu ; quemq; suo tempore,
 fato concessit, aut verius dicendo in vitam cælestem
 præmisit. Neq; defuerunt ei alia, quæ Conjugalem
 vitam comitari solent, incōmoda, quæ tamen omnia
 propria & superstitem liberorum virtute fuerunt im-
 minuta, emendata & sublata. Ex his ergo commemo-
 ratis triplicem præcipuè amorem in ea flagrantem
 fuisse colligimus & cum amore felicitatem. Unum
 DEI, alterum Conjugis, Tertium liberorum. Quan-
 tus enim, DEI imprimis, amor iste in ea fuit, ex quo
 tanta in ejus cultu assiduitas, ab ipsis ungviculis te-
 nerioribus, profecta est? Nec iste intra solam specu-
 lationem

B

lationem

732
lationem constitit, cum erga maritum, liberos, cognatos & proximos quosq; se efferret. Erga maritum tanto fuisse efficacior censendus est. Amor iste, quanto duriora fuerunt, ea tempora, posteriora præsertim, quibus cum eo vixit. Et hæc ipsa tertium quoq; Amorem erga liberos tanto majorem reddunt, quanto major ista sollicitudo fuit, quam in piis parentibus videmus, quos pericula nostri seculi de salute suorum liberorum nunquam securos esse permittunt. Ostendunt eundem amorem fides & sedulitas in educando, quam in hac vita se prædicare satis ipsi liberi posse negant, & in futura coram ipso Deo se testimoniū ei perhibituros hujus amoris & fidei plane promittunt. Rei familiari studuit quidem sedulo & prudenter: Sed ita tamen, ut ista caduca bona tractaret, quasi non passura damnum æternorum. Verum uti nullius gaudij constantia est solida, & absq; incommodi alicujus mixtura, nec perpetua: Sic temperamentum ejus hæc beata matrona experiri coacta est non leve in hoc extremo vitæ actu, quem septennis morbus haud lætabilem reddidit: cui malo, si malum dicendum est, quod piis hominibus divina voluntate contingit, etiam illud accessit, quod maritum unice charum Anno Christi 1632. die 7. Octobris vitæ ac thalami socium amisit. Erat ille quidem vitæ satur & matrimonij, quippe qui ipsos quadraginta & unum annos in matrimonio vixisset; obitus tamen ille *Φιλάνδρω* conjugii relictæ, præcipuo dolori ac mærori fuit. Unde factum haud dubie quod ab eo tempore vires, morbi crescere, corporis minui ceperint, ita ut potissimam temporis partem in lecto, quamvis ingenti patientia & quæ Christiana ac nobili matrona digna esset, degere

degerè necesse haberet. Cumq; ob vitium defectum
cætib; Ecclesiasticis in templo interesse non posset,
tamen omne illud, quod poterat, tempus orando, me-
ditando, legendo consumsit; Sæpe etiam animæ cu-
ratorem accersitum in cubiculo concionantem audi-
vit, ibiq; sacra Synaxi usa curam omnem in Serva-
toris nostri humeros coniecit & ad felicem, pium ac
placidum ex hac vita discessum se composuit. Neq;
sua spes diu eam frustrata est, cum hoc tandem anno
morbus tantas vires acquireret, ut fatis manifesta
istius incrementi indicia comparerent: Eo præser-
tim tempore, quo tempestas militaris huic patriæ no-
stræ ita incumberet, ut à militari licentia ac violen-
tia ruri tutus nemo esse posset. Unde factum, ut ge-
ner ejus Vir Nobiliss. Dn. Jasper von Orßen/ cujus ho-
spitio socrus ægrotans usa fuerat (neq; enim pro-
priam familiam defuncto marito in ægritudine tam
diuturna habebat aut habere curabat) secum in ur-
bem eam adduxerit, atq; omnia generi commodissimi
erga dilectissimam socrum officia præstiterit, plu-
ra etiam & majora præstiturus, nisi proximis aliquot
septimanis tantas vires morbus acquisisset, ut con-
tinuo quatuordecim dierum decubitu tandem die 19
Septembris, inter preces ad Servatorem filium Dei ex
imo corde profectas & gemitus liberorum ac gene-
rorum adstantium, pio ac placido quasi somno con-
sopita obdormisceret, atque ita ex hac vita fragili,
ærumnosa, turbulenta in vitam coelestem, in portum
immortalitatis ac æternæ tranquillitatis emigraret.
Quid aliud hac de matrona tam nobili, tam pia, tam
feliciter natam, feliciter vixisse, feliciter ex vita caduca in æternam & nullis incom-
modis

mōdis obnoxiam pervenisse? Igitur ipsa quidem ex-
tra omnis teli jactum, extra omnis periculi aleam po-
sita Agnum, qui peccata mundi tulit, servatorem se-
quitur, ac tota Dei laudibus ac hymnis occupata est:
nos vero in hujus turbulenti seculi magno mari con-
stituti voluntatem ac nuntium Dei agnoscamus necesse
est, nostramq; ita componamus, ut accessu quam pro-
ximo nostram ei congruentiam & obedientiam ad-
probemus. Nihil quidem dubij est, quin tota laudatiss-
sima & Nobiliss. familia in summo luctu & merore
versetur, sed cogitabunt viri generosi tamen & matro-
næ ac virgines spiritu divino ex literis mysticis cōfit-
mati, nullam esse veriorem ac solidiorem consolatio-
nē, quā quæ ex illo myrothecio petita depromitur.
Adjungemus nostra quoq; vota precibus illo-
rum ac Deum rogabimus, ut efficaci spiritu con-
solationis animos illorum tristes ac dejectos eri-
gat, è tenebris luctuosis ad serenam lucem redu-
cat, atq; omnia deinceps pericula ab ipsis, à nobis
ab tota provincia in sui nominis hostes avertat.
In manu illud nostra est ex parte, Civ. Academ.
datur faciendi occasio, neq; parū bene de fami-
lia tam nobili, de viris tam bene de Academia
nostra & hac provincia meritis merebimur, sed
una opera & gratitudinem illis nostram exhibe-
bimus & novo illos officio nobis obligabimus.
Eamus ergo & frequentes ad horam med. 2. in
Templo S. Mariæ compareamus. Rostochij
sub Sigillo Rector. Anno 1637, die
14. Decemb.

modis obnoxiam pervenisse? Igitur
 tra omnis teli jaectum, extra omnis
 sita Agnum, qui peccata mundi tu-
 quitur, ac tota Dei laudibus ac hy-
 nos vero in hujus turbulenti seculi
 stituti voluntatem ac nulum Dei a-
 est, nostramq; ita componamus, ut
 ximo nostram ei congruentiam in-
 probemus. Nihil quidem dubij est,
 sima & Nobiliss. familia in summa
 versetur, sed cogitabunt viri genero-
 nae ac virgines spiritu divino exli-
 mati, nullam esse veriorem ac solidi-
 nē, quam quae ex illo myrothecio
 Adjungemus nostra quoq; vo-
 rum ac Deum rogabimus, ut effu-
 solent animos illorum triste
 is luctuosus ad serenitatem
 deinceps periculum
 in sui nominis
 a est ex parte
 , neq; pa-
 am be-
 eritis
 is
 ad h-
 parcam
 ctor, Anno
 14. Decemb.

